

A költő öngyilkossága

Ha nem költőnek születél,
Legalább költőként halsz majd meg...
Nagylelkű adomány a választás lehetősége:
Hol, mikor és hogyan (világos, hogy *ki*,
s nem kérdezzük, *miért?*)
Hogy pontot tehess (szenvedése)idre,
vagy ez már talán
Gyura (*dziura*, lengy., *lyuk*) a homlokon,
a mellkasban.
%otakiy durak! Ez, persze, nem
a mi kiáltásunk.
Az élet / życie bizony ajándék / podarunek,
Hát feladod? Tekintet nélkül az
Eszményekre, tartózkodási helyre / *žilište*
A tegnapiak soha nem lesznek maivá,
és semmiképp sem holnapivá.
Hogyan? Talán valami híd alatt,
a csatornában, a folyóban vagy a
Kikötőben, itt, ahová befutnak a hajók
a világ minden részéből,
HImbálóznak a sötét világból érkező
kőolajtól sötétlő tengeren.
Talán valahol a levegőben, magasan,
Az égben, a felhők felett, beljük
MerülNI, eltűnnI, szertefoszlanI,
kárt még véletlenül sem
Okozva másokban:
Utasokban, madarakban, hópelyhekben...

Revolvert a locsogó szájba, a hűtlen
Szívbe... Meg lehet-e halni pátosz nélkül,
Csak úgy – elakad a lélegzeted. Méreg!
Az utolsó betű cirill...
Tehát pravoszláv, szláv, aki megöli magát...
Fatalista! Önnön halálát idézi,
Bátran vagy gyáván, hidegvérrel – nem!
Remegve! Virágba borul a virágoskert... kinek,
Minek? Talán neki is? Bizony neki is, aki
Teker és elszív egy utolsó jointot,
Port szippant, mely oly nagyon hasonlít
A földi maradványokra...

Amszterdam, 2002. január

Szemétdomb

Danilo Kišnek

A dolgok abszurditása határtalan!
Istenem, Te tudod, miért vagyok gyanakvó és
Miért nem látom sehol a szépséget, csak az
Ocsmányságot, és amikor
Gyönyörködnöm kellene – én elborzadok, csalódok – minden
Szemétdomb: ami elmúlt, ami van, és ami lesz – semmi sem
Exkommunikált, minden egyszerre egzisztál
Feláldozván a sajátosságokat az örökvényűség felé hajlik és
Időtlenséget szül. Istenem, bocsáss meg!
Elrothadt, berozsdásodott, elférgesedett –
A bányák, az alma, a jászol; az az eretnek
Ott a kereszten nem János, hanem Jób, a zúgolódó.
Ugatni fog, míg csak el nem harapja a nyelvét.
Mérgező: nem lát különbséget ének és macskanyávogás,
Áldozat és kárvallott, bűn és félelem között.
Taszítsd őt le, könyörgöm, Istenem,
Nincs számára hely az ég alatt,
A pokol tüze a becstelenségé, O. S.,
Pejoratív, pamflet és nem zsoltár meg palimpszeszt.

Mivégre kellett megszületnem, dolgoznom
 Önmagamon, szántanom földet, papírt, ha elrothadok
 Én is, mint holmi virág, termés vagy fenevad?
 Csupor, melyből kifolyik a víz. Sarokba vetve.
 Véres betét, át nem eresztő. Tetű.
 Fermentált flekk. Fluor.
 Hemoglobín, hemorroida.
 Celluloid. Kukac.
 Mivel cseréljem le magam mielőtt elenyészek a
 Kidobott tárgyak kavalkádjában,
 Tespedt hasznavehetetlenségükben, jelentéktelenségükben?

Budapest, 2001. március–április

Fenn

Az Alpokat hó fedte
 A Beszkideket elöntötte az árvíz
 A Velebitet elnyelte a köd
 Fenn a felhők felett repültem
 A Dinári-hegység többé nem ég
 Genova fényben fürdik
 Az Elba akár egy gomb Napóleon zubbonyán
 Sárgállanak az Appenninek
 Vészlóslón füstöl a Vezúv és az Etna
 A tengerek felett a hegyek felett repültem
 Az Adria szabályszerűen kék volt
 Mint a dalokban mint az álmokban
 Repültem bár szárnyam nincs
 A LOT (Polish Airlines) szívélyes légikisasszonya
 Angyalom lehetne
 Tálcán hoz nekem Château Montrabech-t
 Először csípek be ilyentől
 Itt a felhőkben egyébként is így illik
 Azután aszaltbarackos
 Pitét ebédelek
 Csak most kezdem figyelni az útitársaim

A repülőgép toalettjét is most használom először
Csendben figyelem a toalett felé igyekvőket
A repülő farokrészébe és feljegyzem a noteszembe:
A francia bor 1999-es évjáratú
A zarándokok Vatikánba repültek
A felhők birodalma volt az én úticélm
Az apáca tartózkodott a legtovább a toaletten
Az átellenben ülő úriember egy cikket olvasott
az „Egy másik világ apostola” címűt
A mellettem ülő nő harisnyáján kifogástalan volt a sáv
Mint ahogyan a bokája is egyébként.

*A Varsó–Róma, Róma–Bari, Bari–Milánó, Milánó–Varsó
közötti repülőjáratokon, 2001 áprilisában*

Az udvar, az elátkozott

Az udvar, az elátkozott
Nyitva vala
Látám
Amint
A démonok
A sátáni
Hóhérok
Sietve özönlének
Az ajtóreszen át.
Elkerülni Jób végzetét
A kosovói csatát
Liliputot
A Iješani náhit
A mazochizmust, a genocídiumot...
Nem tudom. Talán elkerülhettük volna.
Irigység és Gonoszság Őfelsége
Süket a könyörgésre, az imára.
A pókok hálót fontak az égre.
Elválasztották
A világosságot
A sötétségtől. Szeszélyből

Vagy ez a dolguk.
Betolakodók vannak itt
Biztos!
Tódulnak
A belesmesterek
Emberi
Májjat
Gyűjtenek.

Zoran Đerić (1960) költő, műfordító, esszéíró, irodalomkritikus. Eddig megjelent verseskötetei: *Talog* (Újvidék, 1983), *Zglob* (Újvidék, 1985), *Unutrašnja obeležja* (Újvidék, 1990), *Sestra* (Karlóca, 1992), *Odušak* (Újvi-

dék, 1994), *Voglio dimenticare tutto* (válogatott versek, olasz nyelven, Bari, 2001), *Az bo vide. Azbučne molitve* (Újvidék, 2002), költői plakettje: *Pod starom lipom* (Kúla, 1993); kritikagyűjteménye (versantológiával): *Vatreno krštenje* (Szabadka, Karlóca, 1995); úti-naplója: *More i mramorje* (Karlóca, 2000); tanulmánykötetei: *Anđeli nostalgije. Poezija Danila Kiša i Vladimira Nabokova* (Banja Luka, 2000); *Danilo Kiš: ruža-pesnik* (Újvidék, 2001); *Pesnik i Njegova senka. Eseji i srpskim pesnicima XX veka* (Banja Luka, 2005); válogatása a lengyel emigráns költészetből: *PoNjrot do domu / Povratak kući* (Banja Luka–Belgrád, 2002); regényfordítása: Kšištof Varga, *Tekila* (Újvidék, 2005). Orosz nyelvből is fordított (Vladimir Nabokov, Daniel Harms).